ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ **Αρ. Φύλλου 264**

23 Νοεμβρίου 2007

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 230

Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας στην Οδηγία 2004/54/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 29ης Απριλίου 2004 σχετικά με τις ελάχιστες απαιτήσεις ασφαλείας για τις σήραγγες του διευρωπαϊκού οδικού δικτύου.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις α) του άρθρου 3 του ν. 1338/1983 (Α΄ 34), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 65 του ν. 1892/1990 (Α΄ 101) και

β) του άρθρου 4 του αυτού νόμου, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 6 παρ. 4 του ν. 1440/1984 (Α΄ 70) και τροποποιήθηκε, διαδοχικώς, με τα άρθρα 7 του ν. 1775/1988 (Α΄ 101), 31 του ν. 2076/1992 (Α΄ 130), 19 του ν. 2367/1995 (Α΄ 261), 22 του ν. 2789/2000 (Α΄ 21) και 48 του ν. 3427/2005 (Α΄ 312).

2. Τις διατάξεις των άρθρων 48 και 90 του Κώδικα «Κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα (Α΄ 98)», που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 (Α΄ 98).

3. Τις διατάξεις του άρθρου 1 του π.δ. 205/2007 «Συγχώνευση Υπουργείων» (Α΄ 231).

4. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις του παρόντος προκαλούνται οι ακόλουθες δαπάνες:

Α. Επί του κρατικού προϋπολογισμού

1. Ετήσια δαπάνη ύψους 46.500 ευρώ από το έτος 2008 και εξής, η οποία θα καλύπτεται από πιστώσεις του τακτικού προϋπολογισμού του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε (ειδ. φορέας 31/120 ΚΑΕ 0515).

2. Ενδεχόμενη δαπάνη από την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 7 και 12 που εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα (τυχόν διενέργεια επιθεωρήσεων σηράγγων από ιδιωτικούς φορείς, αριθμός επιθεωρούμενων σηράγγων, αποζημίωση αναδόχων κ.λπ.) και για το λόγο αυτό δεν μπορεί να προσδιοριστεί. Η δαπάνη αυτή εφόσον πραγματοποιηθεί θα καλύπτεται ομοίως από πιστώσεις του ανωτέρω προϋπολογισμού (ειδ.φορέας 31/120 ΚΑΕ 0711).

Β. Επί του κρατικού προϋπολογισμού ή του προϋπολογισμού της Ανώνυμης εταιρίας «ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε.».

Ενδεχόμενη δαπάνη από την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 5, 6, 7, 12 και 13 που δεν μπορεί να προσδιοριστεί επειδή εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα (τυχόν ορισμός ιδιωτικών φορέων ως: i) διαχειριστών ασφαλείας σηράγγων ii) αρμοδίων ασφαλείας σηράγγων, iii) φορέων επιθεώρησης σηράγγων, ανάθεση αναλύσεων επικινδυνότητας σε ιδιωτικούς φορείς, αριθμός αναθέσεων, αμοιβές αναδόχων, αποτελέσματα επιθεωρήσεων κ.λπ. Η δαπάνη αυτή εφόσον πραγματοποιηθεί θα βαρύνει τις πιστώσεις των οικείων έργων του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων ή του προϋπολογισμού της Ανώνυμης Εταιρείας «ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε»

5. Την υπ' αριθμ. 249/2007 Γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας μετά από πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, Μεταφορών και Επικοινωνιών, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1
Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

Το παρόν διάταγμα εφαρμόζεται σε όλες τις σήραγγες της Ελληνικής Επικράτειας που ανήκουν στο διευρωπαϊκό οδικό δίκτυο και έχουν μήκος άνω των 500 μέτρων, είτε αυτές λειτουργούν, είτε βρίσκονται σε στάδιο μελέτης ή και κατασκευής και αποσκοπεί να διασφαλίσει στους χρήστες των σηράγγων στοιχειώδες επίπεδο ασφάλειας, προλαμβάνοντας κρίσιμα συμβάντα που θα μπορούσαν να θέσουν σε κίνδυνο ανθρώπινες ζωές, το περιβάλλον και τις εγκαταστάσεις της σήραγγας και επιπλέον να παράσχει προστασία σε περίπτωση που συμβεί ατύχημα.

Άρθρο 2
Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος διατάγματος, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

1. «Διευρωπαϊκό οδικό δίκτυο» είναι το οδικό δίκτυο που ορίζεται στο τμήμα 2 του παραρτήματος Ι της υπ' αριθμ. 1692/96/ΕΚ απόφασης και παρουσιάζεται σε χάρτες ή/και περιγράφεται στο παράρτημα ΙΙ της εν λόγω αποφάσεως

2. «Υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης» είναι όλες οι τοπικές υπηρεσίες, δημόσιες ή ιδιωτικές, ή ανήκουσες στο προσωπικό της σήραγγας, που έχουν υποχρέωση επέμβασης σε περίπτωση ατυχήματος. Στις υπηρεσίες αυτές περιλαμβάνονται ιδίως η αστυνομία, η πυροσβεστική υπηρεσία και τα σωστικά συνεργεία.

3. «Μήκος σήραγγας» είναι το μήκος της μακρύτερης λωρίδας κυκλοφορίας, υπολογιζόμενο στο πλήρως κλειστό τμήμα της σήραγγας.

4. «Διοικητική αρχή» είναι το όργανο του Ελληνικού Κράτους που συγκροτείται και λειτουργεί κατά το άρθρο 4 και έχει την ευθύνη α) να διασφαλίζει την τήρηση όλων των πτυχών ασφαλείας των σηράγγων που υπάγονται στο παρόν και β) να λαμβάνει όλα τα μέτρα που απαιτούνται για την εξασφάλιση τη συμμόρφωσης στις διατάξεις του παρόντος.

Άρθρο 3

Μέτρα ασφαλείας

1. Υπό την εποπτεία της διοικητικής αρχής του άρθρου 4, οι διαχειριστές των σηράγγων του άρθρου 5 μεριμνούν ώστε όλες οι σήραγγες της Ελληνικής Επικράτειας που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος να ανταποκρίνονται στις στοιχειώδεις απαιτήσεις ασφαλείας του παραρτήματος Ι.

2. Όταν ορισμένες κατασκευαστικές απαιτήσεις του παραρτήματος Ι μπορούν να τηρηθούν μόνο με τεχνικές λύσεις οι οποίες είτε δεν είναι δυνατό να πραγματοποιηθούν είτε η εφαρμογή τους συνεπάγεται δυσανάλογο κόστος, οι διαχειριστές σηράγγων εισηγούνται στη διοικητική αρχή του άρθρου 4 την εφαρμογή μέτρων μείωσης της επικινδυνότητας ως εναλλακτική λύση των απαιτήσεων αυτών, εφόσον τα εναλλακτικά αυτά μέτρα έχουν ως αποτέλεσμα την επίτευξη ισοδύναμου επιπέδου ασφαλείας. Η αποτελεσματικότητα των μέτρων αυτών πρέπει να αποδεικνύεται με ανάλυση επικινδυνότητας σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13.

3. Εφόσον η διοικητική αρχή εγκρίνει την εισήγηση των διαχειριστών ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τα μέτρα μείωσης της επικινδυνότητας που αποδέχεται ως εναλλακτική λύση παρέχοντας την σχετική αιτιολόγηση. Η παρούσα παράγραφος δεν ισχύει για τις σήραγγες υπό μελέτη στις οποίες αναφέρεται το άρθρο 9.

Άρθρο 4

Διοικητική αρχή

1. Για την άσκηση των καθηκόντων της διοικητικής αρχής της παρ. 4 του άρθρου 2, συνιστάται Επιτροπή στα πλαίσια του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, αποτελούμενη από τα ακόλουθα μέλη:

α) τον Γενικό Διευθυντή της Γενικής Διεύθυνσης Συγκοινωνιακών Έργων της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων (ΓΓΔΕ) του ΥΠΕΧΩΔΕ ως Πρόεδρο,

β) τον Διευθυντή της Διεύθυνσης Μελετών Έργων Οδοποιϊας (ΔΜΕΟ) της ΓΓΔΕ/ΥΠΕΧΩΔΕ,

γ) έναν εκπρόσωπο του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών, που ορίζεται με τον αναπληρωτή του από τον Υπουργό Μεταφορών και Επικοινωνιών,

δ) έναν εκπρόσωπο του Πυροσβεστικού Σώματος που ορίζεται με τον αναπληρωτή του από τον Υπουργό Εσωτερικών.

ε) το Γενικό Διευθυντή της «ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε»

2. Η Επιτροπή συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων. Με την απόφαση αυτή ορίζονται και οι αναπληρωτές των μελών υπό στοιχεία α, β και ε, οι οποίοι πρέπει να είναι τεχνικοί υπάλληλοι του ΥΠΕΧΩΔΕ, ή των νομικών προσώπων που εποπτεύονται από τον Υπουργό ΠΕΧΩΔΕ αντιστοίχως. Η Διεύθυνση Ηλεκτρομηχανολογικών Εφαρμογών και Μηχανικού Εξοπλισμού (Δ13) της ΓΓΔΕ/ΥΠΕΧΩΔΕ παρέχει γραμματειακή και εν γένει διοικητική υποστήριξη στην Επιτροπή .

3. Η θητεία των μελών της Επιτροπής ορίζεται 4ετής. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι σχετικές με τα συλλογικά όργανα διατάξεις του ν. 2690/1999 (Α΄ 45).

4. Η Επιτροπή συγκροτείται εντός μηνός από τη δημοσίευση του παρόντος και η πρώτη θητεία της λήγει στις 31.12.2010.

5. Για κάθε σήραγγα που βρίσκεται κατά ένα μέρος μέσα στα όρια της ελληνικής επικράτειας και κατά το άλλο μέρος σε όμορο κράτος - μέλος, μπορεί να ορίζεται με συμφωνία κοινή διοικητική αρχή. Εφόσον δεν υφίσταται κοινή αρχή, για οποιαδήποτε απόφαση της Επιτροπής σχετικά με την ασφάλεια της σήραγγας προηγείται επικοινωνία και συμφωνία με την αντίστοιχη αρχή του όμορου κράτους μέλους.

6. Οι αρμοδιότητες της διοικητικής αρχής είναι ιδίως οι ακόλουθες:

α) Θέτει σε λειτουργία τις σήραγγες κατά τα οριζόμενα στο παράρτημα ΙΙ ,

β) Μπορεί να αναστέλλει ή να περιορίζει τη λειτουργία μιας σήραγγας εάν δεν πληρούνται οι απαιτήσεις ασφαλείας και καθορίζει τους όρους υπό τους οποίους μπορούν να αποκαθίστανται οι συνθήκες κανονικής κυκλοφορίας. Στην περίπτωση αναστολής ή περιορισμού της λειτουργίας σήραγγας λαμβάνει τα προσήκοντα μέτρα, ώστε η επικινδυνότητα που προκύπτει από την υλοποίηση της σχετικής απόφασης να είναι μικρότερη της αρχικής επικινδυνότητας (με διέλευση μέσω της σήραγγας) και σε αναλογική αντιστοιχία με το κόστος υλοποίησης.

γ) Μεριμνά ώστε οι διαχειριστές των σηράγγων

αα) να εκτελούν τακτικές δοκιμές και επιθεωρήσεις των σηράγγων και να καταρτίζουν τις απαιτήσεις ασφάλειας που σχετίζονται με τις εν λόγω δοκιμές και επιθεωρήσεις.

ββ) να εφαρμόζουν οργανωτικά και επιχειρησιακά σχέδια (στα οποία περιλαμβάνονται και σχέδια έκτακτης ανάγκης) για την κατάρτιση και τον εξοπλισμό των υπηρεσιών έκτακτης ανάγκης.

γγ) να καθορίζουν τη διαδικασία για το άμεσο κλείσιμο μιας σήραγγας σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης.

δδ) να εφαρμόζουν τα αναγκαία μέτρα μείωσης του κινδύνου.

Άρθρο 5

Διαχειριστής της σήραγγας

1. Για κάθε σήραγγα που βρίσκεται σε στάδιο μελέτης, κατασκευής ή λειτουργίας, η διοικητική αρχή ορίζει ως διαχειριστή σήραγγας τον δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα που είναι αρμόδιος για τη διαχείριση της σήραγγας κατά το συγκεκριμένο στάδιο. Σε περίπτωση που δεν οριστεί διαχειριστής σήραγγας, η διοικητική αρχή ασκεί η ίδια τα καθήκοντα αυτά.

2. Για κάθε σήραγγα που βρίσκεται κατά ένα μέρος στο έδαφος της ελληνικής επικράτειας και κατά το άλλο εντός άλλου κράτους μέλους, ορίζεται από την κοινή διοικητική αρχή, είτε κατόπιν συμφωνίας των διοικητικών αρχών των κρατών μελών ένας μόνο φορέας ένας φορέας ως υπεύθυνος για τη λειτουργία της σήραγγας.

3. Ο διαχειριστής της σήραγγας συντάσσει «Έκθεση Συμβάντος» για κάθε σημαντικό περιστατικό ή ατύχημα

που συμβαίνει σε σήραγγα και την διαβιβάζει μέσα σε προθεσμία ενός μηνός από την ημερομηνία συντέλεσής του στον αρμόδιο ασφαλείας του άρθρου 6, στη διοικητική αρχή και στις υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης.

4. Εφόσον διαταχθεί και διενεργηθεί έρευνα σχετικά με τις περιστάσεις του περιστατικού ή του ατυχήματος της παραγράφου 3 συντάσσεται σχετική έκθεση έρευνας που περιέχει και τα συμπεράσματα που μπορούν να συναχθούν από αυτό. Η έκθεση αυτή διαβιβάζεται από το διαχειριστή της σήραγγας στον αρμόδιο ασφαλείας, στη διοικητική αρχή και στις υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης το αργότερο εντός ενός μηνός από την ημερομηνία που ο ίδιος παρέλαβε την έκθεση.

Άρθρο 6

Αρμόδιος ασφαλείας

1. Σε κάθε σήραγγα του παρόντος ή σε περισσότερες σήραγγες της ίδιας περιοχής ο διαχειριστής του άρθρου 5 ορίζει ένα αρμόδιο ασφαλείας, κατόπιν εγκρίσεως της διοικητικής αρχής, με αρμοδιότητα το συντονισμό των μέτρων πρόληψης και προστασίας ώστε να εξασφαλίζεται η ασφάλεια των χρηστών και του προσωπικού λειτουργίας. Αρμόδιος ασφαλείας μπορεί να ορισθεί μέλος του προσωπικού της σήραγγας ή των υπηρεσιών έκτακτης ανάγκης. Κατά την άσκηση των καθηκόντων του ο αρμόδιος ασφαλείας απολαμβάνει ανεξαρτησίας στα θέματα που σχετίζονται με την ασφάλεια της σήραγγας και δεν δέχεται οδηγίες από την εργοδοσία για τα θέματα αυτά.

2. Τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες του αρμοδίου ασφαλείας είναι:

α) Η εξασφάλιση συντονισμού με τις υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης και συμμετοχή στην εκπόνηση επιχειρησιακών σχεδίων.

β) Η συμμετοχή στον προγραμματισμό, την εφαρμογή και την αξιολόγηση των έκτακτων μέτρων.

γ) Η συμμετοχή στον καθορισμό των σχεδίων ασφαλείας και την προδιαγραφή της δομής, του εξοπλισμού και της λειτουργίας τόσο στις νέες σήραγγες όσο και στις μετατροπές των υφιστάμενων.

δ) Η εξακρίβωση της κατάρτισης του επιχειρησιακού προσωπικού και των υπηρεσιών έκτακτης ανάγκης και η συμμετοχή στην οργάνωση ασκήσεων οι οποίες διεξάγονται τακτικά.

ε) Η παροχή γνώμης για τον ενδεδειγμένο χρόνο έναρξης της χρήσης της κατασκευής, του εξοπλισμού και της λειτουργίας των σηράγγων.

στ) Η εξακρίβωση ότι η σήραγγα και ο εξοπλισμός της συντηρούνται και επισκευάζονται.

ζ) Η συμμετοχή στην αξιολόγηση κάθε σημαντικού περιστατικού ή ατυχήματος που αναφέρεται στο άρθρο 5 παράγραφοι 3 και 4.

Άρθρο 7

Φορέας επιθεώρησης

1. Προκειμένου να διαπιστωθεί ότι τηρούνται οι προϋποθέσεις, οι συνθήκες και οι όροι λειτουργίας μιας σήραγγας οι οποίοι προβλέπονται στην άδεια λειτουργίας του Παραρτήματος ΙΙ, καθώς και στις λοιπές προβλέψεις του παρόντος διατάγματος, διενεργούνται επιθεωρήσεις, αξιολογήσεις και δοκιμές είτε από τη διοικητική αρχή είτε και από άλλους φορείς επιθεώρησης κατ' εντολή της διοικητικής αρχής.

2. Ως φορείς επιθεώρησης ορίζονται οργανισμοί ή πρόσωπα (φυσικά ή νομικά) που διαθέτουν υψηλό επίπεδο επάρκειας, εφαρμόζουν διαδικασίες υψηλής ποιότητας και είναι λειτουργικά ανεξάρτητοι από τον διαχειριστή σήραγγας. Για την ανάθεση των υπηρεσιών ή εργασιών επιθεωρήσεων, αξιολογήσεων και δοκιμών από την διοικητική αρχή τηρούνται οι εκάστοτε κείμενες περί ανάθεσης υπηρεσιών διατάξεις.

Άρθρο 8

Κοινοποίηση της διοικητικής αρχής

Η απόφαση συγκρότησης της διοικητικής αρχής κατά το άρθρο 5 δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και κοινοποιείται από το ΥΠΕΧΩΔΕ στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή με όλα τα στοιχεία της, μέσα σε προθεσμία 10 ημερών από τη δημοσίευσή της. Οποιαδήποτε μεταγενέστερη αλλαγή των στοιχείων αυτών κοινοποιείται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέσα σε προθεσμία τριών μηνών.

Άρθρο 9

Σήραγγες των οποίων δεν είχε εγκριθεί η μελέτη μέχρι την 1η Μαΐου 2006

1. Στις απαιτήσεις του παρόντος διατάγματος υπόκεινται οι σήραγγες των οποίων η μελέτη δεν είχε εγκριθεί από την αρμόδια αρχή μέχρι την 1η Μαΐου 2006.

2. Η θέση των σηράγγων σε λειτουργία γίνεται με τη διαδικασία του παραρτήματος ΙΙ.

Άρθρο 10

Σήραγγες οι οποίες δεν είχαν δοθεί στην κυκλοφορία μέχρι την 1η Μαΐου 2006

1. Στις περιπτώσεις σηράγγων των οποίων η μελέτη εγκρίθηκε στο παρελθόν και δεν είχαν δοθεί στην κυκλοφορία έως την 1η Μαΐου 2006, η διοικητική αρχή εκτιμά αν συμμορφώνονται ή όχι στις απαιτήσεις του παρόντος διατάγματος, στηριζόμενη ιδίως στον φάκελο ασφαλείας του παραρτήματος ΙΙ.

Εφόσον κρίνει ότι μια σήραγγα δεν είναι σύμφωνη προς τις διατάξεις του παρόντος κοινοποιεί στο διαχειριστή της έγγραφο με συγκεκριμένες υποδείξεις για την λήψη των απαραίτητων μέτρων ώστε να αυξηθεί το επίπεδο ασφαλείας και ενημερώνει τον αρμόδιο ασφαλείας. Η θέση της σήραγγας σε λειτουργία γίνεται στην ως άνω περίπτωση με τη διαδικασία του παραρτήματος ΙΙ.

Άρθρο 11

Ήδη λειτουργούσες σήραγγες

1. Στην περίπτωση σηράγγων που είχαν δοθεί στην κυκλοφορία πριν από τις 30 Απριλίου 2006, η διοικητική αρχή πρέπει εντός έξι (6) μηνών από τη συγκρότησή της, να αξιολογήσει αν η σήραγγα συμμορφώνεται προς τις απαιτήσεις του παρόντος, στηριζόμενη ιδίως στον φάκελο ασφαλείας του παραρτήματος ΙΙ και στη διενέργεια επιθεώρησης.

2. Εφόσον απαιτείται, η διοικητική αρχή ζητά από το διαχειριστή της σήραγγας να εκπονήσει και να προτείνει σχέδιο για την προσαρμογή της σήραγγας προς τις διατάξεις του παρόντος και για τα διορθωτικά μέτρα που προτίθεται να λάβει. Το σχέδιο εγκρίνεται από τη διοικητική αρχή με ή χωρίς τροποποιήσεις.

3. Εφόσον τα προτεινόμενα διορθωτικά μέτρα έχουν ως αποτέλεσμα ουσιαστικές τροποποιήσεις της κατασκευής ή της λειτουργίας της σήραγγας, μετά την υλοποίησή τους εφαρμόζεται η διαδικασία του παραρτήματος ΙΙ.

4. Εντός έξι μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος η

διοικητική αρχή θα υποβάλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή έκθεση για τον τρόπο με τον οποίο σκοπεύει να τηρήσει τις απαιτήσεις του παρόντος διατάγματος, τα προγραμματιζόμενα μέτρα και, ανάλογα με την περίπτωση, τις συνέπειες του ανοίγματος ή του κλεισίματος των κύριων οδών πρόσβασης στις σήραγγες. Εφόσον η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προβεί σε συγκεκριμένες παρατηρήσεις επί του χρονοδιαγράμματος των προγραμματιζόμενων έργων, ώστε να διασφαλισθεί η συμμόρφωση των σηράγγων προς τις απαιτήσεις του παρόντος διατάγματος και να περιοριστούν στο ελάχιστο οι διαταραχές της κυκλοφορίας σε ευρωπαϊκό επίπεδο, η διοικητική αρχή οφείλει να διευκολύνει το έργο της συμμορφούμενη στις παρατηρήσεις.

5. Για την ανακαίνιση παλαιών σηράγγων καταρτίζεται ειδικό χρονοδιάγραμμα εργασιών από την διοικητική αρχή και πρέπει να ολοκληρωθεί έως τις 30 Απριλίου 2014.

Άρθρο 12

Περιοδικές επιθεωρήσεις

1. Για τη διασφάλιση της εκπλήρωσης των απαιτήσεων του παρόντος σε σχέση με την ασφάλεια των σηράγγων, η διοικητική αρχή επιβάλλει στο φορέα επιθεώρησης την υλοποίηση προγράμματος τακτικών επιθεωρήσεων. Το χρονικό διάστημα μεταξύ των επιθεωρήσεων μιας δεδομένης σήραγγας δεν υπερβαίνει τα έξι έτη.

2. Εάν, βάσει της έκθεσης επιθεώρησης, η διοικητική αρχή κρίνει ότι μια σήραγγα δεν πληροί τις διατάξεις του παρόντος διατάγματος, ειδοποιεί τον διαχειριστή της σήραγγας και τον αρμόδιο ασφαλείας να λάβουν τα κατάλληλα μέτρα για τη βελτίωση της ασφάλειας της σήραγγας και καθορίζει όρους για τη συνέ-χιση ή την επανέναρξη λειτουργίας της σήραγγας, οι οποίοι θα ισχύουν μέχρι την αποπεράτωση των διορθωτικών μέτρων, καθώς και άλλους ενδεικνυόμενους περιορισμούς ή όρους.

3. Εάν τα διορθωτικά μέτρα περιλαμβάνουν ουσιαστική τροποποίηση της κατασκευής ή της λειτουργίας, απαιτείται για τη λειτουργία της σήραγγας νέα έγκριση, η οποία παρέχεται με τη διαδικασία του παραρτήματος ΙΙ, μετά τη λήψη των εν λόγω μέτρων.

Άρθρο 13

Ανάλυση επικινδυνότητας

1. Για την ανάλυση επικινδυνότητας μιας συγκεκριμένης σήραγγας λαμβάνονται υπόψη όλοι οι παράγοντες σχεδιασμού και οι συνθήκες κυκλοφορίας που επηρεάζουν την ασφάλεια, όπως ιδίως τα χαρακτηριστικά της κυκλοφορίας, το μήκος της σήραγγας, ο τύπος κυκλοφορίας και η γεωμετρία της σήραγγας, καθώς και ο προβλεπόμενος αριθμός διερχόμενων βαρέων φορτηγών οχημάτων ανά ημέρα. Οι αναλύσεις επικινδυνότητας διενεργούνται, στις περιπτώσεις που απαιτείται, από φορέα λειτουργικώς ανεξάρτητο του διαχειριστή της σήραγγας και το περιεχόμενο και τα πορίσματα τους περιλαμβάνονται στο φάκελο ασφαλείας που υποβάλλεται στη διοικητική αρχή.

2. Η διοικητική αρχή επιλέγει τη χρήση λεπτομερούς και επακριβούς μεθοδολογίας, που ανταποκρίνεται στις βέλτιστες διαθέσιμες πρακτικές και την κοινοποιεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Άρθρο 14.

Παρέκκλιση για καινοτόμους τεχνικές

Εάν ο διαχειριστής μιας σήραγγας ζητήσει να επιτραπεί η εγκατάσταση και η χρήση καινοτόμου εξοπλισμού ασφαλείας ή η χρήση καινοτόμων διαδικασιών ασφαλείας, οι οποίες παρέχουν ισοδύναμη ή υψηλότερη προστασία από τις τρέχουσες τεχνολογίες, όπως προβλέπονται στο παρόν διάταγμα, η διοικητική αρχή μπορεί να χορηγήσει παρέκκλιση από τις απαιτήσεις του διατάγματος, με τήρηση της παρακάτω διαδικασίας:

α) Υποβάλλει προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή αίτηση παρέκκλισης, η οποία περιέχει την αρχική αίτηση και τη γνώμη του φορέα επιθεώρησης.

β) Εάν δεν διατυπωθούν αντιρρήσεις, εντός τριών μηνών από την υποβολή της αίτησης, από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή κάποιο κράτος μέλος, η παρέκκλιση θεωρείται ότι έγινε δεκτή.

γ) Εάν διατυπωθούν αντιρρήσεις, η Επιτροπή υποβάλλει πρόταση σύμφωνα με τη διαδικασία των άρθρων 5 και 7 της απόφασης 1999/468/ΕΚ, τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 8 της ίδιας απόφασης. Εάν η απόφαση είναι αρνητική, η διοικητική αρχή δεν χορηγεί την παρέκκλιση.

Άρθρο 15

Εκθέσεις

1. Ανά διετία η διοικητική αρχή συντάσσει έκθεση για περιστατικά που συνέβησαν στα σήραγγες (όπως πυρκαγιές και ατυχήματα) τα οποία σαφώς θίγουν την ασφάλεια των χρηστών των σηράγγων και για τη συχνότητα και τα αίτια των περιστατικών αυτών. Η έκθεση αξιολογεί τα περιστατικά και παρέχει πληροφορίες για τον πραγματικό ρόλο και την αποτελεσματικότητα των εγκαταστάσεων και των μέτρων ασφαλείας. Η έκθεση διαβιβάζεται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέχρι το τέλος του μηνός Σεπτεμβρίου του έτους που ακολουθεί το έτος το οποίο καλύπτει η έκθεση.

2. Η διοικητική αρχή καταστρώνει χρονοδιάγραμμα για τη σταδιακή εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος διατάγματος στις ήδη λειτουργούσες σήραγγες, όπως αυτές καθορίζονται στο άρθρο 11 και ενημερώνει σχετικά την Ευρωπαϊκή Επιτροπή έως τις 30 Απριλίου 2008. Για την πορεία εφαρμογής του χρονοδιαγράμματος και τις ενδεχόμενες προσαρμογές του, η διοικητική αρχή ενημερώνει ανά δύο έτη την Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέχρι τις 30 Απριλίου 2014.

Άρθρο 16

Παραρτήματα

Προσαρτώνται και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του παρόντος τα παραρτήματα Ι, ΙΙ και ΙΙΙ τα οποία έχουν ως ακολούθως:

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Μέτρα ασφαλείας του άρθρου 3

1. Βάση για την λήψη απόφασης για τα μέτρα ασφαλείας

1.1. Παράμετροι ασφαλείας

1.1.1. Τα μέτρα ασφαλείας που πρέπει να εφαρμόζονται σε μια σήραγγα βασίζονται σε συστηματική εξέταση όλων των πτυχών του συστήματος που απαρτίζεται από την υποδομή, τη λειτουργία, τους χρήστες και τα οχήματα.

1.1.2. Λαμβάνονται υπόψη οι ακόλουθες παράμετροι:

– το μήκος της σήραγγας,
– ο αριθμός των κλάδων,
– ο αριθμός των λωρίδων κυκλοφορίας,
– γεωμετρική μορφή της διατομής,
– η οριζοντιογραφία και μηκοτομή,

– ο τύπος της κατασκευής,
– η κυκλοφορία μονής ή διπλής κατεύθυνσης,
– ο κυκλοφοριακός φόρτος ανά κλάδο (συμπεριλαμβανομένης της χρονικής κατανομής του),
– ο κίνδυνος συμφόρησης (ημερήσια ή εποχιακή),
– ο χρόνος πρόσβασης των υπηρεσιών έκτακτης ανάγκης,
– η παρουσία και το ποσοστό βαρέων φορτηγών οχημάτων,
– η παρουσία, το ποσοστό και ο τύπος των επικινδύνων φορτίων,
– τα χαρακτηριστικά των οδών προσπέλασης,
– το πλάτος των λωρίδων κυκλοφορίας,
– ζητήματα ταχύτητας,
– γεωγραφικό και μετεωρολογικό περιβάλλον.

1.1.3. Όταν μια σήραγγα έχει ειδικά χαρακτηριστικά σε σχέση με τις προαναφερόμενες παραμέτρους, διεξάγεται ανάλυση επικινδυνότητας σύμφωνα με το άρθρο 13 προκειμένου να προσδιοριστεί αν απαιτούνται πρόσθετα μέτρα ασφαλείας ή/και συμπληρωματικός εξοπλισμός προκειμένου να επιτευχθεί υψηλός βαθμός ασφάλειας της σήραγγας. Κατ' αυτήν την ανάλυση επικινδυνότητας λαμβάνονται υπόψη τα ενδεχόμενα ατυχήματα που σαφώς επηρεάζουν την ασφάλεια των χρηστών της οδού στις σήραγγες τα οποία ενδέχεται να συμβούν κατά το στάδιο λειτουργίας καθώς και το είδος και η έκταση των ενδεχόμενων συνεπειών τους.

1.2. Στοιχειώδεις απαιτήσεις

1.2.1. Για την εξασφάλιση στοιχειώδους επιπέδου ασφαλείας σε όλες τις σήραγγες τις οποίες αφορά το παρόν διάταγμα, εφαρμόζονται τουλάχιστον τα μέτρα ασφαλείας που προβλέπονται στις ακόλουθες παραγράφους. Περιορισμένες παρεκκλίσεις από τις απαιτήσεις αυτές είναι δυνατό να επιτραπούν υπό τον όρο ότι θα ολοκληρωθεί επιτυχώς η ακόλουθη διαδικασία.

Η διοικητική αρχή διαβιβάζει στην Επιτροπή πληροφορίες σχετικά με τα εξής:
– την (τις) προβλεπόμενη (-ες) περιορισμένη (-ες) παρέκκλιση(-εις),
– τους επιτακτικούς λόγους που υπαγορεύουν την προτεινόμενη περιορισμένη παρέκκλιση,
– τα εναλλακτικά μέτρα μείωσης της επικινδυνότητας που θα χρησιμοποιηθούν ή θα ενισχυθούν προκειμένου να εξασφαλισθεί τουλάχιστον ισοδύναμο επίπεδο ασφαλείας, περιλαμβανομένων των σχετικών αποδείξεων υπό τη μορφή ανάλυσης των σχετικών επικινδυνοτήτων.

Η Επιτροπή διαβιβάζει την εν λόγω αίτηση για περιορισμένη παρέκκλιση το ταχύτερο δυνατό στα κράτη μέλη και, εν πάση περιπτώσει, εντός μηνός από την παραλαβή του.

Εφόσον, εντός περιόδου τριών μηνών από την παραλαβή της αίτησης, ούτε η Επιτροπή ούτε κράτος μέλος εκφράσει αντιρρήσεις, η περιορισμένη παρέκκλιση θεωρείται ότι έγινε δεκτή και η Επιτροπή ενημερώνει σχετικά όλα τα κράτη μέλη. Εάν διατυπωθούν αντιρρήσεις, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υποβάλλει πρόταση με τη διαδικασία των άρθρων 5 και 7 της απόφασης 1999/468/ΕΚ, τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 8 της ίδιας απόφασης. Η προθεσμία του άρθρου 5 παράγραφος 6 , της απόφασης 1999/468/ΕΚ είναι τρεις μήνες. Στην περίπτωση αρνητικής απόφασης, η περιορισμένη παρέκκλιση δεν επιτρέπεται.

1.2.2. Προκειμένου όλες οι σήραγγες στις οποίες εφαρμόζεται το παρόν διάταγμα να παρέχουν ενιαίες συνθήκες ασφάλειας για τους χρήστες, δεν επιτρέπεται παρέκκλιση από τις ακόλουθες παραγράφους όσον αφορά το σχεδιασμό των εγκαταστάσεων ασφαλείας που τίθενται στη διάθεση των χρηστών (σταθμοί επείγουσας ανάγκης, σήματα, χώροι στάθμευσης, έξοδοι κινδύνου, ραδιοφωνική αναμετάδοση, όταν προβλέπεται).

1.3. Κυκλοφοριακός φόρτος

1.3.1. Για τους σκοπούς του παρόντος παραρτήματος, ως «κυκλοφοριακός φόρτος» νοείται ο ετήσιος μέσος φόρτος της ημερήσιας κυκλοφορίας που διέρχεται από τη σήραγγα ανά λωρίδα κυκλοφορίας. Για τον καθορισμό του κυκλοφοριακού φόρτου, κάθε μηχανοκίνητο όχημα υπολογίζεται ως μία μονάδα.

1.3.2. Όταν ο αριθμός των βαρέων φορτηγών άνω των 3,5 τόνων υπερβαίνει το 15% του ετήσιου μέσου φόρτου της ημερήσιας κυκλοφορίας, ή η εποχιακή ημερήσια κυκλοφορία υπερβαίνει σημαντικά τον ετήσιο μέσο φόρτο ημερήσιας κυκλοφορίας, η πρόσθετη επικινδυνότητα εκτιμάται και λαμβάνεται υπόψη για την εφαρμογή των ακόλουθων παραγράφων, μέσω της αύξησης του κυκλοφοριακού φόρτου της σήραγγας.

2. Μέτρα που αφορούν την υποδομή

2.1. Αριθμός κλάδων και λωρίδων

2.1.1. Τα κύρια κριτήρια για να αποφασισθεί αν η προς κατασκευή σήραγγα θα έχει έναν ή δύο κλάδους, είναι η προβολή του κυκλοφοριακού φόρτου και η ασφάλεια. Επίσης, λαμβάνονται υπόψη και άλλοι παράγοντες, όπως το ποσοστό των βαρέων φορτηγών, η κλίση και το μήκος.

2.1.2. Σε κάθε περίπτωση, για τις σήραγγες στο στάδιο της μελέτης, εάν η πρόβλεψη για μια 15ετία δείχνει ότι ο κυκλοφοριακός φόρτος θα υπερβεί τα 10 000 οχήματα, θα προβλέπεται σήραγγα δύο κλάδων, μονής κατεύθυνσης κυκλοφορίας ανά κλάδο, όταν ο κυκλοφοριακός φόρτος θα υπερβεί την τιμή αυτή.

2.1.3. Με την εξαίρεση της λωρίδας έκτακτης ανάγκης, εντός και εκτός της σήραγγας διατηρείται ο ίδιος αριθμός λωρίδων. Οποιαδήποτε αλλαγή του αριθμού των λωρίδων γίνεται σε επαρκή απόσταση πριν από την είσοδο της σήραγγας. Η απόσταση αυτή πρέπει να είναι τουλάχιστον ίση προς την απόσταση που διανύει όχημα κινούμενο με την ανώτατη επιτρεπόμενη ταχύτητα σε δέκα δευτερόλεπτα. Αν, λόγω των γεωγραφικών συνθηκών, δεν είναι δυνατό να τηρηθεί η απόσταση αυτή, λαμβάνονται πρόσθετα ή/και ενισχυμένα μέτρα για τη βελτίωση της ασφαλείας.

2.2. Γεωμετρία της σήραγγας

2.2.1. Κατά το σχεδιασμό της γεωμετρίας της διατομής, της οριζοντιογραφίας και μηκοτομής μιας σήραγγας και των οδών προσπέλασης της, λαμβάνεται ιδιαιτέρως υπόψη η ασφάλεια, δεδομένου ότι οι παράμετροι αυτές έχουν μεγάλη επίδραση επί της πιθανότητας και της σοβαρότητας των ατυχημάτων.

2.2.2. Οι κατά μήκος κλίσεις άνω του 5 % δεν επιτρέπονται σε νέες σήραγγες, εκτός εάν δεν υπάρχει καμία άλλη γεωγραφικώς εφικτή λύση.

2.2.3. Σε σήραγγες με κλίση άνω του 3 %, λαμβάνονται πρόσθετα ή/και ενισχυμένα μέτρα για τη βελτίωση της ασφάλειας βάσει ανάλυσης επικινδυνότητας.

2.2.4. Όταν το πλάτος της λωρίδας βραδείας κυκλοφορίας είναι μικρότερο από 3,5 μέτρα και επιτρέπεται η κυκλοφορία βαρέων φορτηγών, λαμβάνονται πρόσθετα ή/και ενισχυμένα μέτρα για τη βελτίωση της ασφάλειας βάσει ανάλυσης επικινδυνότητας.

2.3. Οδοί διαφυγής και έξοδοι κινδύνου

2.3.1. Στις νέες σήραγγες χωρίς λωρίδα έκτακτης ανάγκης, πρέπει να προβλέπονται πεζοδρόμια έκτακτων αναγκών, υπερυψωμένα ή όχι, τα οποία οι χρήστες της σήραγγας θα χρησιμοποιούν σε περίπτωση μηχανικής βλάβης ή ατυχήματος. Η διάταξη αυτή δεν εφαρμόζεται αν τα κατασκευαστικά χαρακτηριστικά της σήραγγας δεν το επιτρέπουν ή εάν η σχετική δαπάνη είναι δυσανάλογη προς το αποτέλεσμα και εφόσον η σήραγγα είναι μιας κατεύθυνσης και διαθέτει μόνιμο σύστημα επιτήρησης και κλεισίματος λωρίδων.

2.3.2. Στις υφιστάμενες σήραγγες, εάν δεν υπάρχουν ούτε λωρίδα έκτακτης ανάγκης ούτε πεζοδρόμια έκτακτων αναγκών , λαμβάνονται πρόσθετα ή/και ενισχυμένα μέτρα για να εξασφαλίζεται η ασφάλεια.

2.3.3. Οι έξοδοι κινδύνου επιτρέπουν στους χρήστες της σήραγγας να εγκαταλείπουν τη σήραγγα χωρίς τα οχήματα τους και να φθάνουν σε ασφαλές μέρος σε περίπτωση ατυχήματος ή πυρκαγιάς. Επίσης, παρέχουν πρόσβαση πεζή στη σήραγγα στις υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης. Παραδείγματα τέτοιων εξόδων κινδύνου είναι τα εξής:

– άμεσες έξοδοι από τη σήραγγα προς τον εξωτερικό χώρο,

– διασυνδέσεις μεταξύ κλάδων της σήραγγας,

– έξοδοι προς στοά διαφυγής,

– καταφύγια με οδό διαφυγής χωριστή από τον κλάδο της σήραγγας.

2.3.4. Δεν επιτρέπεται η κατασκευή καταφυγίων χωρίς έξοδο προς οδούς διαφυγής και διά μέσου αυτών προς τον εξωτερικό χώρο.

2.3.5. Πρέπει να υπάρχουν έξοδοι κινδύνου εάν οι αναλύσεις των σχετικών επικινδυνοτήτων, στις οποίες περιλαμβάνονται η εξάπλωση του καπνού και ταχύτητα διάδοσης υπό τις τοπικές συνθήκες, δείχνουν ότι ο εξαερισμός και τα άλλα μέτρα ασφαλείας δεν επαρκούν για να εξασφαλίσουν την ασφάλεια των χρηστών.

2.3.6. Εν πάσει περιπτώσει, στις νέες σήραγγες πρέπει να υπάρχουν έξοδοι κινδύνου όταν ο κυκλοφοριακός φόρτος είναι μεγαλύτερος από 2.000 οχήματα.

2.3.7. Στις υφιστάμενες σήραγγες μήκους άνω των 1.000 μέτρων και των οποίων ο κυκλοφοριακός φόρτος είναι μεγαλύτερος από 2 000 οχήματα, πραγματοποιείται μελέτη για την εκτίμηση της σκοπιμότητας και της αποτελεσματικότητας της κατασκευής νέων εξόδων κινδύνου.

2.3.8. Όταν υπάρχουν έξοδοι κινδύνου, η απόσταση μεταξύ δύο εξόδων κινδύνου δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 500 μέτρα.

2.3.9. Η εξάπλωση του καπνού και της θερμότητας στις οδούς διαφυγής πίσω από την έξοδο κινδύνου πρέπει να προλαμβάνεται με κατάλληλα μέσα, όπως θύρες, ούτως ώστε οι χρήστες της σήραγγας να μπορούν να φθάσουν ασφαλώς στον εξωτερικό χώρο και οι υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης να έχουν πρόσβαση στη σήραγγα.

2.4. Πρόσβαση των υπηρεσιών έκτακτης ανάγκης

2.4.1. Στις σήραγγες δύο κλάδων, εφόσον οι δύο κλάδοι ευρίσκονται στο ίδιο ή σχεδόν στο ίδιο επίπεδο, οι διασυνδέσεις πρέπει να είναι κατάλληλες για τη διέλευση των οχημάτων των υπηρεσιών έκτακτης ανάγκης τουλάχιστον κάθε 1.500 μέτρα.

2.4.2. Όταν είναι εφικτό από άποψη γεωγραφικής διαμόρφωσης, πρέπει να είναι δυνατή η διέλευση μέσω της κεντρικής νησίδας (μεσαία λωρίδα), έξω από σήραγγα δύο ή περισσότερων κλάδων, κοντά στις εισόδους, ούτως ώστε οι υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης να έχουν άμεση προσπέλαση και στους δύο κλάδους.

2.5. Χώροι στάθμευσης

2.5.1. Οι νέες σήραγγες διπλής κατεύθυνσης, μήκους άνω των 1 500 μέτρων και των οποίων ο κυκλοφοριακός φόρτος υπερβαίνει τα 2.000 οχήματα, πρέπει να διαθέτουν χώρους στάθμευσης σε αποστάσεις μικρότερες των 1.000 μέτρων, όταν δεν προβλέπονται λωρίδες έκτακτης ανάγκης.

2.5.2. Σε υφιστάμενες σήραγγες διπλής κατεύθυνσης, μήκους άνω των 1 500 μέτρων και των οποίων ο κυκλοφοριακός φόρτος υπερβαίνει τα 2.000 οχήματα, οι οποίες δεν διαθέτουν λωρίδες έκτακτης ανάγκης, πρέπει να εκτιμάται η σκοπιμότητα και η αποτελεσματικότητα της διαμόρφωσης χώρων στάθμευσης.

2.5.3. Εάν τα κατασκευαστικά χαρακτηριστικά της σήραγγας δεν το επιτρέπουν ή εάν η σχετική δαπάνη είναι δυσανάλογη προς το αποτέλεσμα, δεν προβλέπονται χώροι στάθμευσης, εφόσον το συνολικό πλάτος της σήραγγας το οποίο είναι προσιτό στα οχήματα, εκτός των υπερυψωμένων τμημάτων, και των κανονικών λωρίδων κυκλοφορίας, είναι τουλάχιστον ίσο προς το πλάτος μίας κανονικής λωρίδας κυκλοφορίας.

2.5.4. Οι χώροι στάθμευσης περιλαμβάνουν σταθμό επείγουσας ανάγκης.

2.6. Αποστράγγιση/Αποχέτευση

2.6.1. Η αποστράγγιση/αποχέτευση των εύφλεκτων και τοξικών υγρών πραγματοποιείται μέσω καλώς σχεδιασμένων ρείθρων απορροής με σχισμές ή με άλλα μέσα, εφόσον επιτρέπεται η μεταφορά επικίνδυνων εμπορευμάτων. Επιπλέον, το σύστημα αποστράγγισης πρέπει να σχεδιάζεται και συντηρείται ούτως ώστε να εμποδίζεται η διάδοση του πυρός και των εύφλεκτων και τοξικών υγρών στο εσωτερικό των κλάδων.

2.6.2. Στις υφιστάμενες σήραγγες, όταν δεν είναι δυνατόν να τηρηθούν οι απαιτήσεις αυτές, ή εάν η σχετική δαπάνη είναι δυσανάλογη προς το αποτέλεσμα, το γεγονός αυτό λαμβάνεται υπόψη όταν αποφασίζεται να επιτραπεί η μεταφορά επικίνδυνων εμπορευμάτων επί τη βάσει ανάλυσης των σχετικών επικινδυνοτήτων.

2.7. Αντοχή των κατασκευών στη φωτιά

Η βασική δομή όλων των σηράγγων, στην περίπτωση που τοπική κατάρρευση τους μπορεί να έχει καταστροφικές συνέπειες, π.χ. ολική πλημμύρα, ή των σηράγγων που μπορεί να προκαλέσουν κατάρρευση των γειτονικών κατασκευών, πρέπει να έχει επαρκές επίπεδο αντοχής στη φωτιά.

2.8. Φωτισμός

2.8.1. Ο κανονικός φωτισμός εξασφαλίζει επαρκή ορατότητα για τους οδηγούς στη ζώνη εισόδου και στο εσωτερικό της σήραγγας, ημέρα και νύχτα.

2.8.2. Ο φωτισμός ασφαλείας παρέχεται ώστε να διασφαλίζει την ελάχιστη απαραίτητη ορατότητα στους χρήστες της σήραγγας προκειμένου να εκκενώσουν τη σήραγγα με το όχημα τους σε περίπτωση βλάβης της ηλεκτρικής τροφοδοσίας.

2.8.3. Ο φωτισμός εκκένωσης, όπως φωτεινοί δείκτες εκκένωσης, σε ύψος 1,5 μέτρων το πολύ, παρέχεται ώστε να καθοδηγεί τους χρήστες της σήραγγας προκειμένου να εγκαταλείψουν πεζή τη σήραγγα, σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης.

2.9. Αερισμός

2.9.1. Κατά τον σχεδιασμό, την κατασκευή και τη λειτουργία του συστήματος αερισμού λαμβάνονται υπόψη τα εξής:

– ο έλεγχος των ρύπων που εκπέμπουν τα οδικά οχήματα, τόσο υπό κανονικές συνθήκες κυκλοφορίας όσο και σε συνθήκες αιχμής,

– ο έλεγχος των ρύπων που εκπέμπουν τα οδικά οχήματα όταν η κυκλοφορία έχει σταματήσει λόγω συμβάντος ή ατυχήματος,

– ο έλεγχος της θερμότητας και του καπνού σε περίπτωση πυρκαγιάς.

2.9.2. Όλες οι σήραγγες μήκους άνω των 1000 μέτρων με κυκλοφοριακό φόρτο άνω των 2000 οχημάτων εξοπλίζονται με σύστημα μηχανικού αερισμού.

2.9.3. Στις σήραγγες με κυκλοφορία διπλής κατεύθυνσης ή/και με κυκλοφοριακή συμφόρηση, ο διαμήκης αερισμός χρησιμοποιείται μόνον εφόσον η ανάλυση επικινδυνότητας σύμφωνα με το άρθρο 13 δείχνει ότι είναι αποδεκτός ή/και λαμβάνονται ειδικά μέτρα, όπως η κατάλληλη διαχείριση της κυκλοφορίας, βραχύτερες αποστάσεις μεταξύ των εξόδων κίνδυνου, η απαγωγή του καπνού ανά διαστήματα.

2.9.4. Τα συστήματα εγκάρσιου και ημιεγκάρσιου εξαερισμού χρησιμοποιούνται στις σήραγγες όπου τα συστήματα μηχανικού αερισμού είναι απαραίτητα και δεν επιτρέπεται διαμήκης αερισμός σύμφωνα με το σημείο 2.9.3. Τα συστήματα αυτά πρέπει να είναι ικανά να εξασφαλίζουν την απαγωγή του καπνού σε περίπτωση πυρκαγιάς.

2.9.5. Σε σήραγγες διπλής κατεύθυνσης κυκλοφορίας, των οποίων ο κυκλοφοριακός φόρτος υπερβαίνει τα 2000 οχήματα, μήκους άνω των 3000 μέτρων και οι οποίες διαθέτουν κέντρο ελέγχου και σύστημα εγκάρσιου ή ημιεγκάρσιου αερισμού, λαμβάνονται τα εξής στοιχειώδη μέτρα όσον αφορά τον αερισμό:

– εγκαθίστανται φράκτες αέρα και καπνού, οι οποίοι μπορούν να λειτουργούν χωριστά ή σε ομάδες,

– η διαμήκης ταχύτητα του αέρα παρακολουθείται συνεχώς και η διαδικασία ρύθμισης του συστήματος εξαερισμού (φράκτες, ανεμιστήρες κ.λπ.) προσαρμόζεται ανάλογα.

2.10. Σταθμοί έκτακτης ανάγκης

2.10.1. Οι σταθμοί έκτακτης ανάγκης αποβλέπουν στην παροχή εξοπλισμού ασφαλείας διαφόρων ειδών, ιδίως τηλέφωνο έκτακτης ανάγκης και πυροσβεστήρες, αλλά δεν προορίζονται για την προστασία των χρηστών από τα αποτελέσματα πυρκαγιάς.

2.10.2. Οι σταθμοί αυτοί μπορούν να συνίστανται σε κιβώτιο στο πλευρικό τοίχωμα ή, κατά προτίμηση, σε εσοχή του τοιχώματος. Εξοπλίζονται με τουλάχιστον ένα τηλέφωνο κινδύνου και με δύο πυροσβεστήρες.

2.10.3. Σταθμοί επείγουσας ανάγκης πρέπει να υπάρχουν κοντά στις εισόδους και στο εσωτερικό των σηράγγων, ανά διαστήματα που δεν υπερβαίνουν τα 150 μέτρα για τις νέες σήραγγες και τα 250 μέτρα για τις υφιστάμενες.

2.11. Υδροδότηση

Σε όλες τις σήραγγες πρέπει να υπάρχει υδροδότηση. Στις εισόδους και στο εσωτερικό εγκαθίστανται κρουνοί ανά διαστήματα που δεν υπερβαίνουν τα 250 μέτρα. Εάν η υδροδότηση δεν είναι δυνατή, πρέπει να ελέγχεται ότι επαρκής ποσότητα νερού παρέχεται με άλλα μέσα.

2.12. Οδική σήμανση

Για την επισήμανση όλων των εγκαταστάσεων ασφαλείας που παρέχονται στους χρήστες της σήραγγας χρησιμοποιούνται ειδικά σήματα. Στο παράρτημα III περιέχονται όλα τα σήματα και οι επιγραφές προς χρήση στις σήραγγες.

2.13. Κέντρο ελέγχου

2.13.1. Σε όλες τις σήραγγες μήκους άνω των 3000 μέτρων των οποίων ο κυκλοφοριακός φόρτος υπερβαίνει τα 2000 οχήματα πρέπει να υπάρχει κέντρο ελέγχου.

2.13.2. Η επιτήρηση περισσοτέρων της μιας σηράγγων είναι δυνατό να γίνεται από ένα μόνο κέντρο ελέγχου.

2.14. Συστήματα παρακολούθησης

2.14.1. Σε όλες τις σήραγγες που διαθέτουν κέντρο ελέγχου εγκαθίστανται τηλεοπτικά συστήματα παρακολούθησης καθώς και σύστημα για την αυτόματη ανίχνευση των κυκλοφοριακών συμβάντων (π.χ. οχημάτων που σταματούν).

2.14.2. Οι σήραγγες που δεν διαθέτουν κέντρο ελέγχου και στις οποίες η λειτουργία του μηχανικού αερισμού για την απαγωγή του καπνού είναι διαφορετική από την αυτόματη λειτουργία του συστήματος αερισμού για τον έλεγχο των ρύπων πρέπει να διαθέτουν σύστημα αυτόματης ανίχνευσης της πυρκαγιάς.

2.15. Εξοπλισμός για το κλείσιμο της σήραγγας

2.15.1. Σε όλες τις σήραγγες μήκους άνω των 1000 μέτρων εγκαθίστανται φωτεινοί σηματοδότες πριν από τις εισόδους ούτως ώστε η σήραγγα να μπορεί να κλείνει σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης. Για την εξασφάλιση της δέουσας συμμόρφωσης προβλέπονται συμπληρωματικά μέσα όπως πίνακες μεταβλητών μηνυμάτων και φράγματα.

2.15.2. Στο εσωτερικό όλων των σηράγγων μήκους άνω των 3000 μέτρων οι οποίες διαθέτουν κέντρο ελέγχου και των οποίων ο κυκλοφοριακός φόρτος υπερβαίνει τα 2000 οχήματα, συνιστάται να εγκαθίσταται ανά διαστήματα το πολύ 1000 μέτρων, εξοπλισμός που να επιτρέπει την ακινητοποίηση των οχημάτων. Ο εν λόγω εξοπλισμός αποτελείται από φωτεινούς σηματοδότες και, ενδεχομένως, συμπληρωματικά μέσα όπως μεγάφωνα, πίνακες μεταβλητών μηνυμάτων και φράγματα.

2.16. Συστήματα επικοινωνίας

2.16.1. Σε όλες τις σήραγγες μήκους άνω των 1000 μέτρων με κυκλοφοριακό φόρτο άνω των 2000 οχημάτων, εγκαθίσταται σύστημα ραδιοφωνικής αναμετάδοσης για τις υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης.

2.16.2. Όταν υπάρχει κέντρο ελέγχου, πρέπει να υπάρχει η δυνατότητα διακοπής της ραδιοφωνικής αναμετάδοσης των διαύλων που προορίζονται για τους χρήστες της σήραγγας, εφόσον υπάρχουν, για τη μετάδοση μηνυμάτων επείγουσας ανάγκης.

2.16.3. Τα καταφύγια και οι λοιπές εγκαταστάσεις όπου οι χρήστες πρέπει να περιμένουν πριν εξέλθουν από τη σήραγγα πρέπει να διαθέτουν μεγάφωνα για την ενημέρωση των χρηστών.

2.17. Ηλεκτροδότηση και ηλεκτρικά κυκλώματα

2.17.1. Όλες οι σήραγγες πρέπει να διαθέτουν σύστημα ηλεκτροδότησης έκτακτης ανάγκης ικανό να εξασφαλίζει τη λειτουργία των εξοπλισμών ασφαλείας που είναι απαραίτητοι για την εκκένωση, μέχρις ότου οι χρήστες εκκενώσουν τη σήραγγα.

2.17.2. Τα ηλεκτρικά κυκλώματα καθώς και τα κυκλώ-

ματα μετρήσεων και ελέγχου σχεδιάζονται ούτως ώστε τυχόν τοπική βλάβη (π.χ. λόγω πυρκαγιάς) να μην επηρεάζει τα μη ενεχόμενα κυκλώματα.

2.18. Αντοχή των εξοπλισμών στην πυρκαγιά

Κατά την επιλογή του επιπέδου αντοχής όλων των εξοπλισμών της σήραγγας στην πυρκαγιά λαμβάνονται υπόψη οι τεχνολογικές δυνατότητες και επιδιώκεται η διατήρηση των απαραίτητων λειτουργιών ασφαλείας σε περίπτωση πυρκαγιάς.

2.19. Συνοπτικός πίνακας στοιχειωδών απαιτήσεων

Ο πίνακας που ακολουθεί παρέχει σύνοψη των στοιχειωδών απαιτήσεων των προηγούμενων παραγράφων. Οι στοιχειώδεις απαιτήσεις είναι οι απαιτήσεις του λειτουργικού κειμένου του παρόντος παραρτήματος.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ			Κυκλοφορία ≤ 2000 οχημάτων		Κυκλοφορία >2000 οχημάτων			*Συμπληρωματικές προϋποθέσεις εφαρμογής που θα καταστούν υποχρεωτικές ή παρατηρήσεις*
			500-1000μ.	>1000μ.	500-1000μ.	1000-3000μ.	>3000μ.	
Διαρθρωτικά μέτρα	2 ή περισσότεροι κλάδοι	§2.1.						*Υποχρεωτικό όταν η προβολή 15 ετών δείχνει ότι ο κυκλοφοριακός φόρτος >10000 οχήματα*
	Κλίσεις ≤ 5%	§2.2.	*	*	*	*	*	*Υποχρεωτικό, εκτός αν είναι αδύνατο λόγω της γεωγραφικής διαμόρφωσης*
	Πεζοδρόμια έκτακτης ανάγκης	§2.3.1. §2.3.2	*	*	*	*	*	*Υποχρεωτικό όπου δεν υπάρχει η λωρίδα έκτακτης ανάγκης, εκτός εάν πληρούται η προϋπόθεση της παρ.2.3.1.* *Στις υφιστάμενες σήραγγες όπου δεν υπάρχει ούτε η λωρίδα έκτακτης ανάγκης, ούτε πεζοδρόμιο κινδύνου, λαμβάνονται συμπληρωματικά/ενισχυμένα μέτρα.*
	Έξοδοι κινδύνου ανά 500 μέτρα τουλάχιστον	§2.3.3.- §2.3.9.	○	○	*	*	*	*Η εγκατάσταση εξόδων κινδύνου στις υφιστάμενες σήραγγες θα εκτιμηθεί κατά περίπτωση*
	Εγκάρσιες διασυνδέσεις για τις υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης ανά 1500μέτρα τουλάχιστον	§2.4.1	○	○/●	○	○/●	●	*Υποχρεωτικό στις σήραγγες δύο κλάδων μήκους άνω των 1500 μέτρων.*
	Διάβαση μέσω της κεντρικής νησίδας πριν από κάθε είσοδο	§2.4.2	●	●	●	●	●	*Υποχρεωτικό εκτός των σηράγγων με δύο ή περισσότερους κλάδους όταν η γεωγραφική διαμόρφωση το επιτρέπει*
	Χώροι στάθμευσης ανά 1000 μέτρα τουλάχιστον	§2.5.	○	○	○	○/●	○/●	*Υποχρεωτικό στις νέες σήραγγες διπλής κατεύθυνσης >1500μ. χωρίς λωρίδες έκτακτης ανάγκης. Στις υφιστάμενες διπλής κατεύθυνσης >1500μ. συναρτήσει της ανάλυσης. Ισχύει για τις νέες και υφιστάμενες συναρτήσει του ωφελίμου πλάτους της σήραγγας.*
	Αποστράγγιση για τα τοξικά και εύφλεκτα υγρά	§2.6	*	*	*	*	*	*Υποχρεωτικό όπου επιτρέπεται η μεταφορά επικίνδυνων φορτίων*
	Αντοχή των κατασκευών στη φωτιά	§2.7	●	●	●	●	●	*Υποχρεωτικό όπου η τοπική κατάρρευση μπορεί να έχει καταστροφικές συνέπειες*
	● Υποχρεωτικό για όλες τις σήραγγες		○ μη υποχρεωτικό					
	* *Υποχρεωτικό με εξαιρέσεις*							

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ			Κυκλοφορία ≤ 2000 οχημάτων		Κυκλοφορία >2000 οχημάτων			*Συμπληρωματικές προϋποθέσεις εφαρμογής που θα καταστούν υποχρεωτικές ή παρατηρήσεις*
			500-1000μ.	>1000μ.	500-1000μ.	1000-3000μ.	>3000μ.	
Φωτισμός	Κανονικός φωτισμός	§2.8.1.	●	●	●	●	●	
	Φωτισμός ασφαλείας	§2.8.2.	●	●	●	●	●	
	Φωτισμός εκκένωσης	§2.8.3.	●	●	●	●	●	
Αερισμός	Μηχανικός αερισμός	§2.9..	○	○	○	●	●	
	Ειδικές διατάξεις για (ημι)εγκάρσιο αερισμό	§2.9.5	○	○	○	○	●	*Υποχρεωτικό στις σήραγγες διπλής κατεύθυνσης που διαθέτουν κέντρο ελέγχου*
Σταθμοί έκτακτης ανάγκης	Τουλάχιστον ανά 150 μέτρα	§2.10.	*	*	*	*	*	*Εξοπλισμένοι με τηλέφωνο και δύο πυροσβεστήρες. Στις υφιστάμενες επιτρέπεται μέγιστο διάστημα 250μ.*
Υδροδότηση	Τουλάχιστον ανά 250 μέτρα	§2.11.	●	●	●	●	●	*Αν δεν υπάρχει υποχρεωτική η παροχή ύδατος με άλλο τρόπο*
Οδική σήμανση		§2.12	●	●	●	●	●	*Για όλες τις εγκαταστάσεις ασφαλείας για τους χρήστες (βλέπε παράρτημα III)*

01002642311070012

Κέντρο ελέγχου		§2.13.	○	○	○	○	●	*Η επιτήρηση περισσοτέρων της μίας σηράγγων είναι δυνατόν να γίνεται συγκεντρωτικά από ένα μόνο κέντρο ελέγχου*
Σύστημα παρακολο ύθησης	Συστήματα τηλεοπτικά	§2.14.	○	○	○	○	●	*Υποχρεωτικό όπου υπάρχει κέντρο ελέγχου*
	Αυτόματη ανίχνευση συμβάντων ή/και πυρκαγιάς	§2.14.	●	●	●	●	●	*Ένα τουλάχιστον από αυτά τα δύο συστήματα είναι υποχρεωτικό στις σήραγγες που διαθέτουν κέντρο ελέγχου*
Εξοπλισμ ός για το κλείσιμο της σήραγγας	Οδική σήμανση πριν από τις εισόδους	§2.15.1	○	●	○	●	●	
	Οδική σήμανση στο εσωτερικό της σήραγγας τουλάχιστον ανά 1000μέτρα.	§2.15.2	○	○	○	○	◘	*Συνιστάται όπου υπάρχει κέντρο ελέγχου και το μήκος υπερβαίνει τα 3000μέτρα.*
Συστήματ α επικοινων ίας	Ραδιοφωνική αναμετάδοση για τις υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης	§2.16.1	○	○	○	●	●	
	Ραδιοφωνικά μηνύματα έκτακτης ανάγκης για τους χρήστες της σήραγγας	§2.16.2	●	●	●	●	●	*Υποχρεωτικό όταν προβλέπεται αναμετάδοση των ραδιοφωνικών εκπομπών για τους χρήστες της σήραγγας και όπου υπάρχει κέντρου ελέγχου.*
	Μεγάφωνα στα καταφύγια και τις εξόδους	§2.16.3	●	●	●	●	●	*Υποχρεωτικό στις περιπτώσεις που οι χρήστες που εκκενώνουν την σήραγγα πρέπει να περιμένουν πριν φθάσουν στον εξωτερικόχώρο*
Ηλεκτροδότηση επείγουσας ανάγκης		§2.17	●	●	●	●	●	*Για την εξασφάλιση της λειτουργίας των απαραίτητων εξοπλισμών ασφαλείας τουλάχιστον κατά την εκκένωση της σήραγγας.*
Αντοχή των εξοπλισμών στη φωτιά		§2.18	●	●	●	●	●	*Αποσκοπεί στην διατήρηση των απαραίτητων λειτουργιών ασφαλείας*
	● Υποχρεωτικό για όλες τις σήραγγες		○ μη υποχρεωτικό					
	* *Υποχρεωτικό με εξαιρέσεις*		◘ *συνιστάται*					

3. Μέτρα σχετικά με τη λειτουργία

3.1. Μέσα για τη λειτουργία

Η λειτουργία της σήραγγας πρέπει να οργανώνεται και να διαθέτει τα κατάλληλα μέσα ούτως ώστε να διασφαλίζεται η συνέχεια και η ασφάλεια της κυκλοφορίας στο εσωτερικό της. Το προσωπικό εκμετάλλευσης και το προσωπικό των υπηρεσιών έκτακτης ανάγκης λαμβάνουν τη δέουσα αρχική και συνεχή κατάρτιση.

3.2. Σχεδιασμός έκτακτης ανάγκης

Όλες οι σήραγγες πρέπει να διαθέτουν σχέδια για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών. Στις σήραγγες που αρχίζουν και τελειώνουν σε διαφορετικά κράτη μέλη, προβλέπεται ένα μόνο σχέδιο αντιμετώπισης των εκτάκτων αναγκών στο οποίο συμμετέχουν οι δύο χώρες.

3.3. Έργα στις σήραγγες

Το πλήρες ή μερικό κλείσιμο λωρίδων κυκλοφορίας λόγω προγραμματισμένων έργων κατασκευής ή συντήρησης, πρέπει να αρχίζει πάντα εκτός της σήραγγας. Προς τούτο είναι δυνατό να χρησιμοποιούνται πίνακες μεταβλητών μηνυμάτων, οδική σήμανση και μηχανικά φράγματα.

3.4. Διαχείριση ατυχημάτων συμβάντων

Σε περίπτωση σοβαρού ατυχήματος ή συμβάντος, κλείνουν αμέσως όλοι οι απαιτούμενοι κλάδοι της σήραγγας.

Το κλείσιμο πραγματοποιείται με ταυτόχρονη ενεργοποίηση όχι μόνο του προαναφερόμενου εξοπλισμού μπροστά από τις εισόδους, αλλά και των πινάκων μεταβλητών μηνυμάτων, της φωτεινής σηματοδότησης και των μηχανικών φραγμάτων στο εσωτερικό της σήραγγας, εφόσον υπάρχουν, ούτως ώστε όλη η κυκλοφορία να σταματήσει αμέσως έξω και μέσα στη σήραγγα. Στις σήραγγες μήκους κάτω των 1 000 μέτρων, το κλείσιμο μπορεί να γίνεται και με άλλα μέσα. Η διαχείριση της κυκλοφορίας πρέπει να γίνεται κατά τρόπο ώστε τα μη θιγόμενα οχήματα να μπορούν να εγκαταλείπουν ταχέως τη σήραγγα.

Ο χρόνος πρόσβασης για τις υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης σε περίπτωση συμβάντος στη σήραγγα πρέπει να είναι όσο το δυνατόν μικρότερος και να μετράται κατά τη διάρκεια περιοδικών ασκήσεων. Επί πλέον, μπορεί να μετράται επ' ευκαιρία των συμβάντων. Στις μεγάλες σήραγγες διπλής κατεύθυνσης με υψηλούς κυκλοφοριακούς φόρτους, η ανάλυση επικινδυνότητας σύμφωνα με το άρθρο 13 καθορίζει εάν οι υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης πρέπει να εγκαθίστανται και στα δύο άκρα της σήραγγας.

3.5. Δραστηριότητα του κέντρου ελέγχου

Σε όλες τις σήραγγες, για τις οποίες απαιτείται κέντρο ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αρχίζουν και τελειώνουν σε διαφορετικά κράτη μέλη, σε κάθε δεδομένη στιγμή τον πλήρη έλεγχο έχει ένα μόνο κέντρο.

3.6. Κλείσιμο σήραγγας

Στην περίπτωση κλεισίματος της σήραγγας (για μακρό ή βραχύ χρονικό διάστημα), οι χρήστες ενημερώνονται για τις καλύτερες εναλλακτικές διαδρομές, μέσω εύκολα προσπελάσιμων συστημάτων πληροφοριών.

Οι εν λόγω εναλλακτικές διαδρομές αποτελούν μέρος συστηματικών σχεδίων έκτακτης ανάγκης και αποσκοπούν στη διατήρηση κατά το δυνατόν της ροής της κυκλοφορίας και την ελαχιστοποίηση των δευτερευουσών επιπτώσεων στις γύρω περιοχές.

Για τις σήραγγες που βρίσκονται στο έδαφος της Ελληνικής Επικράτειας και ενός άλλου κράτους μέλους οι δύο διοικητικές αρχές ή η κοινή διοικητική αρχή και ο διαχειριστής, καταβάλλουν κάθε εύλογη προσπάθεια προκειμένου να αποφύγουν καταστάσεις κατά τις οποίες δεν είναι δυνατή η χρήση της σήραγγας λόγω των συνεπειών κακών καιρικών συνθηκών.

3.7. Μεταφορά επικίνδυνων εμπορευμάτων

Όσον αφορά την πρόσβαση στις σήραγγες των οχημάτων που μεταφέρουν επικίνδυνα εμπορεύματα εφαρμόζονται τα εξής μέτρα, όπως αυτά ορίζονται στη σχετική ευρωπαϊκή νομοθεσία για τις οδικές μεταφορές επικίνδυνων εμπορευμάτων:

– πριν από τη θέσπιση κανονισμών και απαιτήσεων για τη μεταφορά επικίνδυνων εμπορευμάτων μέσω σήραγγας εκτελείται ανάλυση επικινδυνότητας σύμφωνα με το άρθρο 13,

– εγκαθίσταται κατάλληλη σήμανση για την επιβολή των κανονισμών πριν από την τελευταία δυνατή έξοδο πριν από τη σήραγγα και στις εισόδους της σήραγγας, καθώς και αρκετά πριν, ώστε οι οδηγοί να είναι σε θέση να επιλέγουν εναλλακτικές διαδρομές,

– εξετάζεται το ενδεχόμενο λήψης ειδικών μέτρων λειτουργίας με σκοπό τη μείωση των επικινδυνοτήτων, τα οποία σχετίζονται με το σύνολο ή μέρος των οχημάτων που μεταφέρουν επικίνδυνα εμπορεύματα στις σήραγγες, όπως δήλωση πριν από την είσοδο ή διέλευση σε φάλαγγες που πλαισιώνονται από οχήματα συνοδείας, κατά περίπτωση και μετά την προαναφερόμενη ανάλυση επικινδυνότητας.

3.8. Προσπέρασμα στις σήραγγες

Η απόφαση αν θα επιτρέπεται στα βαριά φορτηγά οχήματα να προσπερνούν μέσα στις σήραγγες με περισσότερες της μιας λωρίδες ανά κατεύθυνση, λαμβάνεται μετά από ανάλυση επικινδυνότητας .

3.9. Αποστάσεις μεταξύ οχημάτων και ταχύτητα

Η κατάλληλη ταχύτητα των οχημάτων και η μεταξύ τους απόσταση έχουν πολύ μεγάλη σημασία στις σήραγγες και πρέπει να τύχουν ιδιαίτερης προσοχής. Τούτο περιλαμβάνει την ενημέρωση των χρηστών των σηράγγων για τις κατάλληλες ταχύτητες και αποστάσεις. Πρέπει να λαμβάνονται μέτρα επιβολής, κατά περίπτωση.

Οι χρήστες των οδών που οδηγούν επιβατικά αυτοκίνητα θα πρέπει, υπό κανονικές συνθήκες, να τηρούν απόσταση ασφαλείας από το προπορευόμενο όχημα ίση προς την απόσταση που διανύει το όχημα σε χρονικό διάστημα δύο δευτερολέπτων. Οι αποστάσεις αυτές διπλασιάζονται για τα βαρέα φορτηγά οχήματα.

Στην περίπτωση που η κυκλοφορία σταματά σε σήραγγα, οι χρήστες θα πρέπει να τηρούν απόσταση τουλάχιστον πέντε μέτρων από το προπορευόμενο όχημα, εκτός αν αυτό δεν είναι δυνατό λόγω έκτακτης ακινητοποίησης.

4. Ενημερωτικές εκστρατείες

Οργανώνονται εκστρατείες ενημέρωσης για την ασφάλεια των σηράγγων. Οι εκστρατείες αυτές πραγματοποιούνται σε συνεργασία με τα ενδιαφερόμενα μέρη, με βάση το εναρμονισμένο έργο των διεθνών οργανώσεων. Οι εν λόγω ενημερωτικές εκστρατείες καλύπτουν την ορθή συμπεριφορά των χρηστών της οδού κατά την προσέγγιση στις σήραγγες και την οδήγηση μέσα σε αυτές, ιδίως σε περίπτωση μηχανικής βλάβης των οχημάτων, την κυκλοφοριακή συμφόρηση, τα ατυχήματα και τις πυρκαγιές.

Οι πληροφορίες για τον διαθέσιμο εξοπλισμό ασφαλείας και την ορθή συμπεριφορά των χρηστών της οδού πρέπει να παρέχονται σε κατάλληλα σημεία στους χρήστες της σήραγγας (π.χ. σε χώρους ανάπαυσης πριν από τις σήραγγες, στις εισόδους των σηράγγων όταν η κυκλοφορία σταματά ή στο Διαδίκτυο).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Έγκριση της μελέτης, φάκελος ασφαλείας, θέση μιας σήραγγας σε λειτουργία, τροποποιήσεις και περιοδικές ασκήσεις

1. Έγκριση της μελέτης

1.1. Οι διατάξεις του παρόντος διατάγματος ισχύουν από το στάδιο της προμελέτης και μετά.

1.2. Πριν από την έναρξη οποιωνδήποτε εργασιών κατασκευής, ο διαχειριστής της σήραγγας καταρτίζει τον φάκελο ασφαλείας που περιγράφεται στα σημεία 2.2 και 2.3 προκειμένου για σήραγγα που βρίσκεται στο στάδιο μελέτης και συμβουλεύεται τον αρμόδιο ασφαλείας. Ο διαχειριστής της σήραγγας υποβάλλει τον φάκελο ασφαλείας στη διοικητική αρχή και επισυνάπτει τη γνώμη του αρμοδίου ασφαλείας ή/και του φορέα επιθεώρησης, όταν υπάρχει.

1.3. Η μελέτη εγκρίνεται, αναλόγως, από την αρμόδια αρχή, η οποία ενημερώνει το διαχειριστή της σήραγγας και τη διοικητική αρχή για την απόφασή της.

2. Φάκελος ασφαλείας

2.1. Ο διαχειριστής της σήραγγας καταρτίζει τον φάκελο ασφαλείας για κάθε σήραγγα και μεριμνά για τη διαρκή ενημέρωσή του, διαβιβάζει δε στον αρμόδιο ασφαλείας αντίγραφο του φακέλου αυτού.

2.2. Ο φάκελος ασφαλείας περιγράφει τα απαιτούμενα προληπτικά μέτρα και τα μέτρα προστασίας των χρηστών, λαμβανομένων υπόψη των ατόμων περιορισμένης κινητικότητας και των ατόμων με ειδικές ανάγκες, της φύσης της οδού, της μορφής του έργου, του περιβάλλοντος χώρου, της φύσης της κυκλοφορίας και του πεδίου δράσης των υπηρεσιών έκτακτης ανάγκης που ορίζονται στο άρθρο 2 της παρόντος διατάγματος.

2.3. Συγκεκριμένα, ο φάκελος ασφαλείας για κάθε σήραγγα στο στάδιο της μελέτης περιλαμβάνει:

– περιγραφή της προγραμματιζόμενης κατασκευής και της πρόσβασης σε αυτήν, μαζί με τα σχέδια που είναι αναγκαία για την κατανόηση του σχεδιασμού της και των προβλεπόμενων διευθετήσεων λειτουργίας της,

– μελέτη πρόβλεψης της κυκλοφορίας όπου προδιαγράφονται και αιτιολογούνται οι αναμενόμενες συνθήκες μεταφοράς επικίνδυνων εμπορευμάτων, καθώς και την ανάλυση επικινδυνότητας που απαιτείται σύμφωνα με το σημείο 3.7 του παραρτήματος Ι,

– ειδική έρευνα των κινδύνων όπου περιγράφονται τα ενδεχόμενα ατυχήματα τα οποία σαφώς άπτονται της ασφαλείας των χρηστών της οδού στις σήραγγες και τα οποία μπορούν να συμβούν στο στάδιο λειτουργίας και η φύση και το μέγεθος των πιθανών συνεπειών τους στην έρευνα αυτήν πρέπει να προσδιορίζονται και να αιτιολογούνται τα μέτρα για τη μείωση της πιθανότητας ατυχήματος και των συνεπειών τους,

– γνώμη εμπειρογνώμονα ή οργανισμού, ειδικού στον τομέα αυτόν, ο οποίος μπορεί να είναι ο φορέας επιθεώρησης.

2.4. Ο φάκελος ασφαλείας σήραγγας στο στάδιο της έναρξης της λειτουργίας, πέραν της τεκμηρίωσης που απαιτείται για τις σήραγγες στο στάδιο του σχεδιασμού, περιλαμβάνει επίσης:

– περιγραφή της οργάνωσης των ανθρώπινων και υλικών πόρων και των οδηγιών που έχει προδιαγράψει ο διαχειριστής της σήραγγας για τη λειτουργία και τη συντήρηση της σήραγγας,

– σχέδιο αντιμετώπισης έκτακτων αναγκών καταρτισμένο από κοινού με τις υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης στο οποίο λαμβάνονται επίσης υπόψη τα άτομα περιορισμένης κινητικότητας και τα άτομα με αναπηρίες,

– περιγραφή του συστήματος συνεχούς ανάδρασης σχετικά με την αποκτώμενη πείρα, μέσω του οποίου μπορούν να καταγράφονται και να αναλύονται σημαντικά συμβάντα και ατυχήματα.

2.5. Ο φάκελος ασφαλείας σήραγγας η οποία ευρίσκεται εν λειτουργία, πέραν της τεκμηρίωσης που απαιτείται για τις σήραγγες στο στάδιο της έναρξης της λειτουργίας, περιλαμβάνει επίσης:

– έκθεση και ανάλυση των σημαντικών συμβάντων και ατυχημάτων, που συνέβησαν μετά την έναρξη εφαρμογής του παρόντος διατάγματος,

– κατάλογο των διενεργούμενων ασκήσεων ετοιμότητας και ανάλυση των σχετικών διδαγμάτων.

3. Θέση σε λειτουργία

3.1. Η παράδοση της σήραγγας στο κοινό υπόκειται στην άδεια της διοικητικής αρχής (θέση σε λειτουργία) σύμφωνα με την ακόλουθη διαδικασία.

3.2. Σημειώνεται ότι η διαδικασία ισχύει επίσης για την παράδοση μιας σήραγγας στο κοινό μετά από οιαδήποτε μεγάλη αλλαγή στην κατασκευή και τη λειτουργία της ή οιεσδήποτε μεγάλες εργασίες τροποποίησης της, οι οποίες μπορούν να μεταβάλουν σημαντικά κάποιο από τα συστατικά στοιχεία του φακέλου ασφαλείας.

3.3. Ο διαχειριστής της σήραγγας διαβιβάζει τον φάκελο ασφαλείας που αναφέρεται στο σημείο 2.4, στον αρμόδιο ασφαλείας, ο οποίος γνωμοδοτεί σχετικά με την παράδοση της σήραγγας στο κοινό.

3.4. Ο διαχειριστής της σήραγγας διαβιβάζει τον εν λόγω φάκελο ασφαλείας στη διοικητική αρχή και επισυνάπτει τη γνώμη του αρμόδιου ασφαλείας. Η διοικητική αρχή αποφασίζει εάν θα επιτρέψει ή όχι την παράδοση της σήραγγας στο κοινό, ή εάν θα επιβάλει περιοριστικούς όρους, και κοινοποιεί την ανάλογη απόφαση της στο διαχειριστή της σήραγγας. Αντίγραφο της απόφασης διαβιβάζεται στις υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης.

4. Τροποποιήσεις

4.1. Ο διαχειριστής της σήραγγας ζητά νέα άδεια λειτουργίας για κάθε ουσιαστική τροποποίηση της δομής, του εξοπλισμού ή της λειτουργίας που μπορούν να αλλοιώσουν σημαντικά κάποιο συστατικό στοιχείο του φακέλου ασφαλείας. Ο διαχειριστής της σήραγγας ζητά νέα άδεια λειτουργίας σύμφωνα με τη διαδικασία που περιγράφεται στο σημείο 3.

4.2. Ο διαχειριστής της σήραγγας ενημερώνει τον αρμόδιο ασφαλείας για κάθε άλλη τροποποίηση της δομής και της λειτουργίας. Επίσης, πριν από κάθε εργασία τροποποίησης της σήραγγας, ο διαχειριστής της σήραγγας διαβιβάζει στον αρμόδιο ασφαλείας τεκμηρίωση όπου αναλύονται οι σχετικές προτάσεις.

4.3. Ο αρμόδιος ασφαλείας εξετάζει τις συνέπειες της τροποποίησης και σε κάθε περίπτωση δίνει τη γνώμη του στο διαχειριστή της σήραγγας ο οποίος αποστέλλει αντίγραφο στη διοικητική αρχή και στις υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης.

5. Περιοδικές ασκήσεις

Ο διαχειριστής της σήραγγας και οι υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης, σε συνεργασία με τον αρμόδιο ασφαλείας, διοργανώνουν κοινές περιοδικές ασκήσεις του προσωπικού της σήραγγας και των υπηρεσιών έκτακτης ανάγκης.

Οι ασκήσεις:

– πρέπει να είναι όσο το δυνατόν πιο ρεαλιστικές και να ανταποκρίνονται σε προκαθορισμένα σενάρια συμβάντων,

– πρέπει να δίδουν σαφή αξιολογικά αποτελέσματα,

– πρέπει να προλαμβάνουν τυχόν ζημία στη σήραγγα,

– μπορούν επίσης να διεξάγονται, εν μέρει, με επιτραπέζιες ή ηλεκτρονικές προσομοιώσεις για την εξαγωγή συμπληρωματικών αποτελεσμάτων.

α) Ανά τετραετία εκτελούνται, σε κάθε σήραγγα, ασκήσεις πλήρους κλίμακας υπό όσο το δυνατόν ρεαλιστικότερες συνθήκες. Το κλείσιμο της σήραγγας θα ζητείται μόνον εφόσον είναι δυνατό να γίνουν παραδεκτές ρυθμίσεις για την εκτροπή της κυκλοφορίας. Κατά τα ενδιάμεσα έτη εκτελούνται ασκήσεις μερικού χαρακτήρα ή/και ασκήσεις προσομοίωσης. Σε περιοχές όπου γειτνιάζουν πολλές σήραγγες, η άσκηση πλήρους κλίμακας πρέπει να εκτελείται σε μία τουλάχιστον από τις σήραγγες αυτές.

β) Ο αρμόδιος ασφαλείας και οι υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης αξιολογούν από κοινού τις ασκήσεις συντάσσουν έκθεση και υποβάλλουν κατάλληλες προτάσεις.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III

Σήμανση σηράγγων

1. Γενικές απαιτήσεις

Στη συνέχεια παρατίθενται τα οδικά σήματα και τα σύμβολα προς χρήση στις σήραγγες. Τα περισσότερα οδικά σήματα που αναφέρονται στο παρόν τμήμα περιγράφονται στη σύμβαση της Βιέννης για την οδική σήμανση και σηματοδότηση, του 1968, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά.

Για τη διευκόλυνση της διεθνούς κατανόησης των σημάτων, το σύστημα σήμανσης και σημάτων που προβλέπει το παρόν παράρτημα βασίζεται στη χρήση σχημάτων και χρωμάτων για το χαρακτηρισμό κάθε κατηγορίας σημάτων και, όπου είναι δυνατό, στη χρήση γραφικών συμβόλων αντί επιγραφών. Εάν θεωρηθεί αναγκαίο να τροποποιηθούν τα προδιαγραφόμενα σήματα και σύμβολα, οι τροποποιήσεις δεν πρέπει να αλλοιώνουν τα ουσιώδη χαρακτηριστικά τους.

1.1. Τα οδικά σήματα χρησιμοποιούνται για την υπόδειξη των ακόλουθων εξοπλισμών ασφαλείας μέσα σε σήραγγες:

– Χώροι στάθμευσης,

– Έξοδοι κινδύνου: το ίδιο σήμα χρησιμοποιείται για όλα τα είδη εξόδων κινδύνου.

– Οδοί διαφυγής προς τις εξόδους ασφαλείας: οι δύο πλησιέστερες έξοδοι κινδύνου επισημαίνονται στα τοιχώματα της σήραγγας δίπλα στις εξόδους, σε αποστάσεις 25 μέτρων το πολύ, και σε ύψος από 1,0 έως 1,5 μέτρων, από τη στάθμη της διόδου διαφυγής με αναγραφή των αποστάσεων μέχρι τις εξόδους.

– Σταθμοί έκτακτης ανάγκης: σήματα που υποδεικνύουν το σημείο όπου βρίσκονται τα τηλέφωνα έκτακτης ανάγκης και οι πυροσβεστήρες.

1.2. Ραδιοσυχνότητες:

Στις σήραγγες στις οποίες οι χρήστες μπορούν να λαμβάνουν πληροφορίες μέσω του ραδιοφώνου τους, κατάλληλο σήμα τοποθετημένο πριν από την είσοδο δίνει οδηγίες στους χρήστες για τον τρόπο με τον οποίον μπορούν να λάβουν τις πληροφορίες αυτές.

1.3. Τα σήματα και οι επισημάνσεις σχεδιάζονται και τοποθετούνται έτσι ώστε να είναι σαφώς ορατά.

2. Περιγραφή σημάτων και πινακίδων

Εφόσον απαιτείται, στο χώρο προειδοποίησης που προηγείται της σήραγγας, στο εσωτερικό της σήραγγας και μετά το πέρας της σήραγγας χρησιμοποιούνται κατάλληλα σήματα. Κατά το σχεδιασμό των σημάτων αναγγελίας για μια σήραγγα, λαμβάνονται υπόψη οι τοπικές συνθήκες κυκλοφορίας και κατασκευής καθώς και οι λοιπές τοπικές συνθήκες. Χρησιμοποιούνται σήματα σύμφωνα με τη σύμβαση της Βιέννης για την οδική σήμανση και σηματοδότηση.

2.1. Σήμα «σήραγγα»

Σε κάθε είσοδο της σήραγγας τοποθετείται το ακόλουθο σήμα:

Σήμα Ε1 1Α για τις οδικές σήραγγες της σύμβασης της Βιέννης.

Το μήκος περιλαμβάνεται είτε στο κατώτερο μέρος της πινακίδας ή σε συμπληρωματική πινακίδα Η2.

Για τις σήραγγες μήκους άνω των 3 000 μέτρων, το εναπομένον μήκος της σήραγγας αναγράφεται κάθε 1.000 μέτρα.

Μπορεί να αναγράφεται επίσης και το όνομα της σήραγγας

2.2. Οριζόντια σήμανση

Τοποθετείται οριζόντια διαγράμμιση στο παρόδιο άκρο.

Στις σήραγγες διπλής κατεύθυνσης κυκλοφορίας, πρέπει να χρησιμοποιούνται ευδιάκριτα μέσα κατά μήκος της διαχωριστικής γραμμής (μονής ή διπλής) μεταξύ των δύο κατευθύνσεων κυκλοφορίας.

2.3. Σήματα και πινακίδες για την επισήμανση των εγκαταστάσεων

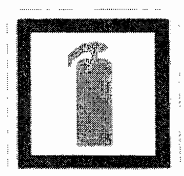
Σταθμοί έκτακτης ανάγκης

Οι σταθμοί έκτακτης ανάγκης φέρουν ενημερωτικά σήματα τα οποία συνίστανται σε σήματα F σύμφωνα με τη σύμβαση της Βιέννης και υποδεικνύουν τον εξοπλισμό που ευρίσκεται στη διάθεση των χρηστών, όπως:

Τηλέφωνο έκτακτης ανάγκης

Πυροσβεστήρας

Στους σταθμούς ασφαλείας που χωρίζονται από τη σήραγγα με πόρτα, τοποθετείται ένα ευανάγνωστο κείμενο, συνταγμένο στις κατάλληλες γλώσσες, το οποίο επισημαίνει ότι ο σταθμός ασφάλειας δεν εξασφαλίζει προστασία σε περίπτωση πυρκαγιάς. Σχετικό παράδειγμα είναι το εξής:

«Ο ΧΩΡΟΣ ΑΥΤΟΣ ΔΕΝ ΠΑΡΕΧΕΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ»

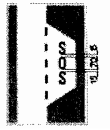
Ακολουθείστε τα σήματα στους τοίχους για να φθάσετε σε έξοδο κινδύνου»

Χώροι στάθμευσης

Τα σήματα που επισημαίνουν τους χώρους στάθμευσης είναι σήματα Ε σύμφωνα με τη σύμβαση της Βιέννης. Τα τηλέφωνα και οι πυροσβεστήρες επισημαίνονται με πρόσθετη πινακίδα ή μπορούν να είναι ενσωματωμένοι στο ίδιο το σήμα.

Έξοδοι κινδύνου

Τα σήματα επισήμανσης των «Εξόδων κινδύνου» είναι σήματα G σύμφωνα με τη σύμβαση της Βιέννης. Παραδείγματα δίδονται στη συνέχεια:

Είναι επίσης αναγκαίο να επισημαίνονται επάνω στα τοιχώματα της σήραγγας οι δύο πλησιέστερες έξοδοι. Παραδείγματα δίδονται στη συνέχεια:

Σήματα για τις λωρίδες κυκλοφορίας

Τα σήματα αυτά μπορούν να είναι κυκλικά ή ορθογώνια.

Σήμανση μέσω πινακίδων μεταβλητών μηνυμάτων

Τα σήματα μέσω πινακίδων μεταβλητών μηνυμάτων παρέχουν σαφείς ενδείξεις για την ενημέρωση των χρηστών της σήραγγας σχετικά με κυκλοφοριακή συμφόρηση, μηχανικές βλάβες, ατυχήματα, πυρκαγιά ή άλλους κινδύνους.

Άρθρο 17

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος διατάγματος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Στον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του παρόντος διατάγματος.

Αθήνα, 22 Νοεμβρίου 2007

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΑΡΟΛΟΣ ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Π. ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Γ. ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

Γ. ΣΟΥΦΛΙΑΣ

ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

ΚΩΝ/ΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

* 0 1 0 0 2 6 4 2 3 1 1 0 7 0 0 1 2 *

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ
ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ 34 * ΑΘΗΝΑ 104 32 * ΤΗΛ. 210 52 79 000 * FAX 210 52 21 004
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: http://www.et.gr – e-mail: webmaster.et@et.gr